

Brusel 5. června 2020
(OR. en)

8622/20

JAI 473
JAIEX 48
RELEX 418
ASIM 32
COWEB 80
COSI 93
ENFOPOL 134

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	5. června 2020
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	8132/20 REV 1
Předmět:	Závěry Rady o posílení spolupráce s partnery ze západního Balkánu v oblasti migrace a bezpečnosti

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o posílení spolupráce s partnery ze západního Balkánu v oblasti migrace a bezpečnosti přijaté dne 5. června 2020.

ZÁVĚRY RADY

**o posílení spolupráce s partnery ze západního Balkánu
v oblasti migrace a bezpečnosti**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

1. PŘIPOMÍNÁJÍC diskusi na neformálním zasedání ministrů konaném dne 24. ledna v Záhřebu, jejímž tématem byly možné přístupy k boji proti převaděčským sítím v regionu západního Balkánu na základě společné zprávy vypracované Europolem, agenturou Frontex a Evropským podpůrným úřadem pro otázky azylu (EASO)¹, která vyzývá k strukturovanější spolupráci s partnery na západním Balkáně, jakož i Sofijské prohlášení ze summitu EU – západní Balkán konaného v květnu 2018, politická sdělení vyjádřená na summitu v Sibliu v květnu 2019 a Záhřebské prohlášení ze summitu EU – západní Balkán konaného v květnu;
2. PŘIPOMÍNÁJÍC, že spolupráce a další pokrok všech našich partnerů ze západního Balkánu na jejich evropské cestě přispívají k míru, stabilitě a prosperitě v regionu jihovýchodní Evropy i v Evropské unii;
3. VÍTAJÍC příslib partnerů ze západního Balkánu, že budou prosazovat evropské hodnoty a zásady a provádět důkladně a důsledně nezbytné reformy;

¹ Dokument ST 5312/20.

4. VÍTAJÍC pevný závazek partnerů ze západního Balkánu přikládat prvořadou důležitost demokracii a právnímu státu, zejména boji proti korupci a organizované trestné činnosti, a řádné správě věcí veřejných, jakož i dodržování lidských práv, zásad genderové rovnosti a práv příslušníků menšin;
5. OCEŇUJÍC soustavné úsilí, které EU a západní Balkán vynakládají při boji proti koronavirové pandemii, včetně jejích dopadů na politiky v oblasti migrace a bezpečnosti, jakož i balíček v hodnotě více než 3,3 miliardy EUR ve prospěch západního Balkánu²;
6. ZDŮRAŽŇUJÍC skutečnost, že nezbytnou složkou komplexního přístupu v oblasti migrace a bezpečnosti jsou pokračující reformy na západním Balkáně a že jejich úspěšné provádění představuje jeden z důležitých aspektů perspektivy členství v EU pro západní Balkán;
7. PŘIPOMÍNÁJÍC, že trasa přes východní Středomoří je od roku 2015 zdrojem značného migračního tlaku na Evropskou unii, země přidružené k schengenskému prostoru, jakož i na partnery na západním Balkáně;
8. UZNÁVAJÍC, že prohlášení EU a Turecka z března 2016 spolu s úsilím vynakládaným společně členskými státy EU a našimi partnery na západním Balkáně v zájmu předcházení nelegálním migračním tokům omezilo nelegální migraci z Turecka do EU;
9. UZNÁVAJÍC, že partneři na západním Balkáně dosáhli významného pokroku při zřizování nových nebo posílených institucí a provádění právních předpisů a postupů v oblasti azylu, ochrany, správy hranic a legální migrace, i pokud jde o provedení *acquis* EU do vnitrostátního práva;

² Sdělení Komise ze dne 29. dubna: Podpora západního Balkánu v boji s pandemií COVID-19 a při oživení po pandemii.

10. UZNÁVAJÍC úsilí partnerů ze západního Balkánu i členských států EU o zlepšení dvoustranné spolupráce s cílem předcházet nelegální migraci a neoprávněnému pobytu a snížit vysoký počet neodůvodněných žádostí o azyl podávaných státními příslušníky ze západního Balkánu, zejména pak stále intenzivnějším bojem proti převaděčství a obchodování s lidmi, kdy oběťmi jsou jejich vlastní státní příslušníci, intenzivnější spolupráci v oblasti navrácení a podporou využívání legálních způsobů migrace v souladu s pravomocemi jednotlivých států;
11. KONSTATUJÍC, že navzdory výše uvedeným skutečnostem migrační tlak v letech 2018 a 2019 vzrostl a došlo ke změnám tras a složení migračních toků;
12. KONSTATUJÍC, že boj proti nelegální migraci je jedním z prvořadých cílů;
13. BEROUC V ÚVAHU nedávnou vysokou úroveň migračního tlaku v jihovýchodní Evropě, zejména na hranicích mezi Řeckem a Tureckem, a skutečnost, že zhoršující se politická, hospodářská či bezpečnostní situace na Blízkém východě, v Africe a v jižní Asii, jakož i socioekonomický dopad COVID-19 na země původu a tranzitu by mohly zapříčinit výraznější pohyb migrantů a uprchlíků;
14. PŘIPOMÍNÁJÍC závazek EU uplatňovat komplexní migrační politiku, která zahrnuje účinnou ochranu vnějších hranic EU;
15. UZNÁVAJÍC, že migrační tlak na trase přes východní Středomoří před uzavřením hranic z důvodu koronavirové pandemie neustále narůstal a že podněcuje nabídku a poptávku služeb převaděčů nabízejících překročení hranic partnerů v jihovýchodní Evropě bez dokladů nebo s padělanými doklady, což vede ke zneužívání migrantů převaděči či obchodníky s lidmi a k častému ohrožení života migrantů;

16. UZNÁVAJÍC, že migrační výzvy, jimž čelí partneři ze západního Balkánu, jsou provázány s výzvami, kterým čelí EU, a že je zapotřebí přijmout opatření s cílem zajistit, aby obě strany byly dobře vybaveny ke konstruktivní reakci na společné výzvy;
17. UZNÁVAJÍC význam předcházení terorismu a extremismu a boje proti nim, včetně řešení problematiky financování, radikalizace a návratu zahraničních teroristických bojovníků;
18. VYJADŘUJÍC obavy ohledně možných pokusů navracejících se zahraničních teroristických bojovníků vstoupit na evropské území s využitím převaděčských sítí, které jsou aktivní v regionu jihovýchodní Evropy;
19. PŘIPOMÍNÁJÍC, že region západního Balkánu čelí bezpečnostním výzvám, které představují organizované zločinecké skupiny či teroristické skupiny;
20. UZNÁVAJÍC, že mnohé bezpečnostní hrozby jsou často přeshraniční povahy, a proto je zapotřebí soudržnosti, pokud jde o opatření přijímaná EU a jejími partnery, a posílené spolupráce, mimo jiné na operativní úrovni. Je proto důležité posilovat kapacity partnerů ze západního Balkánu v oblasti migrace a bezpečnosti a rovněž posilovat a prohlubovat mechanismy spolupráce;
21. ZDŮRAZŇUJÍC úspěšné operace realizované v rámci politického cyklu EU pro boj proti organizované a závažné mezinárodní trestné činnosti (EMPACT) na období 2018–2021, zejména v oblasti boje proti napomáhání k nedovolenému přistěhovalectví, obchodování s lidmi, nedovolenému obchodování se střelnými zbraněmi, boje proti padělání dokladů, legalizaci finančních prostředků pocházejících z trestné činnosti a praní peněz³;

³ Dokument ST 7704/17.

22. UZNÁVAJÍC úlohu delegací EU na západním Balkáně při provádění programů spolupráce a podporu, jež je regionu poskytována prostřednictvím nástrojů zahraniční politiky EU;
23. VYCHÁZEJÍC z komplexního a operativního souboru opatření přijatých Radou dne 6. prosince 2018 s cílem posílit reakci na síť převaděčů migrantů, jež klade zvláštní důraz na západní Balkán⁴;
24. ZDŮRAŽŇUJÍC, že je důležité vyslat zástupce partnerů ze západního Balkánu do příslušných evropských agentur v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí a na druhé straně posílit zapojení těchto evropských agentur a donucovacích orgánů z členských států na západním Balkáně⁵;
25. BEROUC NA VĚDOMÍ úlohu Evropské komise při přidělování odpovídajících finančních prostředků, mimo jiné v rámci fondů a nástrojů příštího víceletého finančního rámce, a při koordinaci podpory, kterou EU poskytuje partnerům na západním Balkáně na rozvoj jejich kapacit, pokud jde o provádění dalších činností v oblasti migrace a bezpečnostní politiky;
26. UZNÁVAJÍC dvoustranné a mnohostranné úsilí, jež některé členské státy vynakládají na podporu partnerů ze západního Balkánu v oblasti správy hranic a bezpečnosti, azylu a přijímání,

⁴ Dokument ST 15250/18.

⁵ Dokument ST 5754/20.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, ABY SPOLEČNĚ S PARTNERY ZE ZÁPADNÍHO BALKÁNU:

27. nadále podporovaly partnery na západním Balkáně, pokud jde o záležitosti spojené s migrací a bezpečností, v souladu s komplexním přístupem EU v rámci rozvíjení sítí pro spolupráci a partnerství, s cílem:

- dosáhnout v souladu s prioritami a strategiemi EU účinnější migrační politiky a správy hranic, zejména pokud jde o předcházení nelegální migraci a druhotnému pohybu;
- pokračovat ve zlepšování fungování azylových systémů partnerů (včetně systému registrace a posilování odpovídajících přijímacích kapacit pro migranty a uprchlíky) a mít přitom na paměti prvořadé cíle, tj. dosáhnout souladu s *acquis* EU v oblasti azylu a zajistit, aby partneři na západním Balkáně byli považováni za bezpečné partnery;
- dále posílit spolupráci v oblasti zpětného přebírání osob, mimo jiné v souvislosti se státními příslušníky třetích zemí, kteří na západním Balkáně žádají o mezinárodní ochranu a nesplňují podmínky pro její přiznání;
- posílit kapacitu pro provádění dobrovolných a nucených návratů neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí do zemí původu;
- zintenzivnit výměnu informací na regionální úrovni a dále zdokonalovat stávající komunikační kanály mezi partnery na západním Balkáně a EU;

- posílit spolupráci a schopnost partnerů řešit šíření dezinformací a falešných zpráv, jakož i čelit pokusům zahraničních aktérů o využití migračního tlaku podél tras na západním Balkáně;
- posílit schopnost západního Balkánu reagovat na případné kybernetické útoky a hybridní hrozby;
- posílit schopnost partnerů rozbíjet sítě převaděčů a obchodníků s lidmi;
- reagovat na hlavní bezpečnostní hrozby a humanitární výzvy;
- zajistit odpovídající odbornou přípravu, a posílit tak soudržnou reakci na výzvy ve výše uvedených oblastech;
- v souladu s integrovaným přístupem využívat zavedené nástroje EU, včetně misí a operací SBOP, a spolupracovat s nimi.

28. v souvislosti s výzvou Evropské komise k financování společných operativních partnerství prostřednictvím specializovaných finančních nástrojů dále zkoumaly možnosti užší spolupráce s Agenturou EU pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL), Europol, úřadem EASO a Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v jejich oblastech působnosti, jakož i se zahraničněpolitickými nástroji, mimo jiné v oblasti předcházení nelegálním druhotným pohybům a boje proti převaděčství a dalším formám závažné trestné činnosti;

29. vedly účinný boj proti organizované trestné činnosti (zejména proti organizovaným zločineckým sítím zapojeným do převaděčství migrantů, nelegálního obchodování se střelnými zbraněmi, výroby drog a obchodování s nimi, obchodování s lidmi, padělání dokladů a praní peněz), jakož i boj proti terorismu a násilnému extremismu;
30. zajistily rozsáhlejší sbližování operativních standardů a kapacit mezi partnery ze západního Balkánu a ve spolupráci s partnery z EU v oblasti migrace a bezpečnosti;
31. dále zlepšovaly operativní výsledky spolupráce mezi členskými státy EU a partnery na západním Balkáně sdílením informací, jakož i relevantních údajů o důležitých případech přeshraniční trestné činnosti, s výhradou dodržení příslušných požadavků na ochranu údajů;
32. posílily účast partnerů ze západního Balkánu na příslušných operativních činnostech v rámci politického cyklu EU/EMPACT, mimo jiné formou účasti ve společných vyšetřovacích týmech (včetně případného vytvoření společných vyšetřovacích týmů EU – západní Balkán) a v operativních pracovních skupinách (jako jsou například vyšetřovací oddělení policie, celní orgány, úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti, oddělení finančního vyšetřování, týmy pro pohraniční operace), a rovněž aby podporovaly zavádění aplikace sítě pro bezpečnou výměnu informací (SIENA) příslušnými donucovacími orgány a subjekty;
33. efektivním způsobem využívaly nástroje Mezinárodní organizace kriminální policie – Interpol, zejména pak databáze odcizených a ztracených cestovních dokladů, a aktivně sdílely informace související s bezpečností prostřednictvím sítě I-24/7, a to v souladu s právními předpisy EU a vnitrostátními právními předpisy;

34. rozvíjely spolupráci a výměnu informací na základě nedávno přijatého nařízení o vytvoření evropské sítě styčných úředníků pro přistěhovalectví EU 2019/1240 („nařízení o styčných úřednících pro přistěhovalectví“) a využívaly této sítě k podpoře institucionální a operativní spolupráce s partnery v regionu;
35. v úzké spolupráci s Evropskou pohraniční a pobřežní stráží a úřadem EASO vytvořily přehled společné analýzy rizik s cílem zvýšit informovanost o situaci a sladit pohotovostní plány pro případ výrazného přílivu smíšených migračních toků,
36. zintenzivnily úsilí vynakládané partnery ze západního Balkánu, pokud jde o uvádění jejich vízových politik v soulad s vízovými politikami EU tak, aby bylo zaručeno optimální řízení migrace a bezpečnostní situace;

VYZÝVÁ KOMISI, ABY:

37. společně s členskými státy a partnery ze západního Balkánu zintenzivnila úsilí o uzavření – a v nezbytných případech provedení rychlých změn – veškerých dohod o postavení jednotek s partnery ze západního Balkánu, jakož i o jejich účinné provádění, čímž usnadní posílení operativní spolupráce mezi nimi a Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž;
38. pokračovala v hodnocení spolupráce s partnery ze západního Balkánu a jejich pokroku v oblasti migrace a bezpečnosti, mimo jiné v celkovém rámci vztahů EU s tímto regionem;
39. spolu s partnery na západním Balkáně provedla hodnocení opatření a mechanismů, které v současné době provádějí, a kromě toho aby prozkoumala další nástroje a zdroje pro řešení výzev v oblasti migrace a bezpečnosti;

40. s partnery ze západního Balkánu nadále spolupracovala a podporovala je při provádění společného akčního plánu pro západní Balkán pro boj proti terorismu a souvisejících šesti dvoustranných ujednání;
41. podporovala včasnou výměnu informací v oblasti boje proti terorismu a posilovala kapacity pro řešení dalších bezpečnostních výzev, jako je například posílení kybernetické bezpečnosti a – na základě výsledků průzkumu rizik – odolnost vůči hybridním hrozbám;
42. podporovala partnery na západním Balkáně při činnosti v oblasti předcházení radikalizaci a násilnému extremismu a boje proti nim, mimo jiné prostřednictvím sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci a příslušných cílů projektů financovaných EU, jakož i regionální sítě koordinátorů pro prevenci a potírání násilného extremismu, jíž předsedá regionální odborník EU v oblasti boje proti terorismu;
43. přijímala opatření v návaznosti na své hodnocení akčního plánu proti nedovolenému obchodování se střelnými zbraněmi mezi EU a regionem jihovýchodní Evropy (2015–2019)⁶ a aby do nového akčního plánu EU proti nedovolenému obchodování se střelnými zbraněmi začlenila „plán pro udržitelné řešení problému nezákonného držení ručních palných a lehkých zbraní a střeliva pro ně, jejich zneužívání a obchodování s nimi na západním Balkáně do roku 2024“ („plán“);
44. zvážila a podpořila vytváření interoperabilních vnitrostátních biometrických registračních systémů a systémů pro sdílení údajů týkajících se žadatelů o azyl a nelegálních migrantů ze strany partnerů na západním Balkáně s tím, že vzorem pro jejich koncepci by mohly být technické zásady a zásady ochrany údajů uplatňované v rámci systému Eurodac, což by umožnilo pravidelnou výměnu informací na regionální úrovni a zajistilo jejich budoucí interoperabilitu a kompatibilitu se systémy EU;

⁶ COM(2019) 293 final, 27. 6. 2019.

45. na základě možností nabízených nedávno přijatým nařízením o styčných úřednících pro přistěhovalectví zkoumala možné způsoby, jak dále zintenzivnit spolupráci s partnery na západním Balkáně;

VYZÝVÁ PŘÍSLUŠNÉ AGENTURY V OBLASTI SPRAVEDLNOSTI A VNITŘNÍCH VĚCÍ,
ABY:

46. spolupracovaly s partnery na západním Balkáně při zřizování propojených vnitrostátních koordinačních středisek pro účinnou migrační politiku, správu hranic a řešení migračních výzev a aby zajistily včasnou výměnu všech relevantních informací s příslušnými orgány členských států a zemí přidružených k schengenskému prostoru s cílem rozvíjet společnou analýzu rizik;
47. posílily spolupráci mezi zástupci příslušných agentur v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí působících v regionu, včetně jejich spolupráce s místními orgány;
48. posílily spolupráci mezi příslušnými agenturami a misemi SBOP, jak je stanoveno v paktu pro civilní SBOP;
49. s výhradou příslušných požadavků na ochranu údajů podporovaly výměnu informací a poznatků mezi partnery na západním Balkáně a jejich partnerskými orgány EU, mezi něž patří Europol, CEPOL, Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž a EASO, mimo jiné poskytováním pomoci při posilování kapacit jednotek pohraniční stráže, policejních a jiných donucovacích orgánů, pobřežní stráže a orgánů působících v oblasti migrace, azylu a návratu, jakož i zlepšováním informačních toků na západním Balkáně a podporou používání aplikace SIENA v tomto regionu;

50. zvýšily účast partnerů ze západního Balkánu na operativních činnostech v rámci politického cyklu EU/EMPACT a podporu těchto činností a nadále v případě potřeby přispívaly k vytváření nebo rozvoji operativních pracovních skupin v rámci operativního akčního plánu EMPACT pro boj proti napomáhání k nedovolenému přistěhovalectví a dalších příslušných operativních akčních plánů s cílem identifikovat tzv. vysoce ceněné cílové osoby působící ve skupinách páchajících přeshraniční organizovanou trestnou činnost a podpořit související vyšetřování;
51. podpořily partnery ze západního Balkánu ve vytváření interoperabilních vnitrostátních biometrických registračních systémů a systémů pro sdílení údajů týkajících se žadatelů o azyl a nelegálních migrantů s tím, že vzorem pro jejich koncepci by mohly být technické zásady a zásady ochrany údajů uplatňované v rámci systému Eurodac, což by umožnilo pravidelnou výměnu informací na regionální úrovni a zajistilo jejich budoucí interoperabilitu a kompatibilitu se systémy EU;
52. prováděly přístup EU v oblasti drog, včetně shromažďování údajů, zřizování národních drogových observatoří a zavedení systému včasného varování, tím, že s partnery v regionu podepíší další pracovní ujednání vypracovaná Evropským monitorovacím centrem pro drogy a drogovou závislost a následně zajistí jejich provádění.
-